

Norsk Folkehjelp
Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

Sør-Afrika og minehund
Forbundet for ledelse og teknikk
Statusrapport

TAKK FOR VIKTIG SAMARBEID!

I 2023 har FLT's støtte bidratt til at Norsk Folkehjelps partnere i Sør-Afrika fått gjennomslag i flere viktige saker. I provinsen KwaZulu-Natal har organisasjonen AIDC gitt lokalbefolkningen politisk opplæring og juridisk bistand. Dette førte til dannelsen av Entembeni Crisis Forum (ECF), en sammenslutning av landsbyboere, tradisjonelle ledere og kommersielle bønder. I fellesskap har de klart å stoppe det indiske gruveselskapet Jindal Mines årelange forsøk på å utvinne jernmalm. Selskapet ville fjerne 3000 husholdninger og gravsteder for å utnytte området til gruvedrift. Nå har myndighetene forbudt all gruvedrift i området.

Rikdom og makt er ekstremt skjevt fordelt, og gjør Sør-Afrika til et av landene i verden med størst ulikhet. Økonomisk og politisk makt er i hendene på en liten elite. Samtidig sliter landet med en ekstremt høy arbeidsløshet og fattigdom i store deler av befolkningen. Våre partnere jobber med å øke kunn-

skapen om hvordan organisasjonene kan stille myndigheter til ansvar, og kreve åpenhet og rett til informasjon.

African National Congress (ANC) vant det første valget etter apartheidets fall, og har siden 1994 styrt landet. De har de senere årene mistet sin brede oppslutning, og etter valget i 2024 inngår de i en koalisjonsregjering som består av sju partier. Dermed kan det bli enda vanskeligere for ANC å oppfylle sine løfter om sosial rettferdighet, flere arbeidsplasser og økonomisk vekst.

Norsk Folkehjelp bidrar til organisering og mobilisering lokalt ved felles skoleringsstiltak, politisk dialog og utvekslingsbesøk. Målet er at organisasjonene gjennom samarbeid og utveksling skal øke sin påvirkning på myndighetene lokalt, regionalt og nasjonalt.

Vi setter også stor pris på FLT's støtte til minehunden Atlas. Hun har ryddet miner i ett år nå, og bidrar til tryggere liv for barn og voksne i Ukraina.

Det betyr mye for Norsk Folkehjelp å ha en samarbeidspartner som FLT. Vi deler det samme verdigrunnlaget, noe som er viktig for å kunne nå de målene vi setter oss. Forbundets lokale organisasjonsledd bidrar også med økonomisk støtte til både Sør-Afrika og andre deler av vårt arbeid.

Vi takker FLT for solidariteten og ser fram til videre samarbeid, nå som en del av Forbundet Styrke.

Raymond Johansen
Raymond Johansen
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 16 000 medlemmer i Norge, og ca. 3000 ansatte i 30 land.

NORSK FOLKEHJELP I SØR-AFRIKA

I 1992 var Norsk Folkehjelp en av de aller første utenlandske organisasjonene som etablerte seg med eget kontor i Sør-Afrika, etter invitasjon fra ANC. Våre samarbeidspartnere er sosiale bevegelser, sivilsamfunnsorganisasjoner og forskningsinstitutter. Mange av dem samarbeider tett med fagbevegelsen.

Våre partnere vil påvirke jordbrukspolitikken slik at det tjener småbønders interesser, rette søkelyset mot kvinners rett til jord og hindre gruveindustrien i å ødelegge lokalsamfunn. En viktig del av innsatsen dreier seg om å bedre arbeids- og boforholdene for arbeiderne på de mange store vingårdene i landet.

VÅRE MINEHUNDER

Minehunder er en nøkkelfaktor i arbeidet med å rydde land for miner og andre eksplosiver. Hundenes evne og pålitelighet når det gjelder å oppdage miner og rester etter eksplosiver under ulike klimatiske forhold, grunnforhold og vegetasjon, har gjort dem til en uerstattelig operasjonell ressurs i Norsk Folkehjelps verktøykasse.

Når de er ferdig utdannet, drar hundene videre på jobb til blant annet Ukraina, Irak og Zimbabwe for å gjøre en livreddende innsats i humanitære mine-ryddingsaktiviteter.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp
Layout og tilrettelegging:
Kirsti Knudsen og Anne Vines
Tekst og foto: Norsk Folkehjelp
Forsidefoto: Nina Hanssen/Harriet Wennergren Lie

FLERE STORE SEIERE FOR VÅRE PARTNERE

Norsk Folkehjelps samarbeidspartnere i Sør-Afrika har vunnet fram i flere viktige saker i 2023. De har blant annet sikret at gårdsarbeidere og slumbeboere har fått nye boliger etter at de ble truet med utkastelse fra sine hjem, og de har forhindret gruvedrift som ville ha ødelagt lokalsamfunn.

Norsk Folkehjelps samarbeidspartner Women on Farms – som støttes av FLT – arbeider for å bedre forholdene for kvinnelige gårdsarbeidere.

Med støtte fra samarbeidspartneren Women on Farms (WoF) fikk vingårdsarbeidere i Longlands skikkelige boliger etter nesten ti års press fra lokalsamfunnet. 272 familier har nå flyttet inn i sine nye murhus.

Videre har KwaDukuza kommune i KwaZulu-Natal gjennom et rettsforlik blitt enig med Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner SERI og Abahlali om å inkludere 310 husstander fra Sheffield-bosettingen i et nytt boligprosjekt. Avtalen setter strek for nesten fem år med rettsrunder og kontinuerlige trusler om utkastelser for slumbeboerne som holder til i nærheten av et privat område med millionærboliger i Durban.

I november 2020 sendte bosettingen, med støtte fra Abahlali og SERI, inn sin protest mot utkastelsene, og i oktober 2022 ble det gjennomført en samfunnsøkonomisk undersøkelse med representanter fra bosettingen, SERI, kommunen og nærpolutiforumet. I 2023 deltok slumbeboerne, sammen med SERI, i en arbeidsgruppe som ble etablert for det nye boligprosjektet, og forliket med kommunen ble inngått i juli 2023.

FIKK STØTTE TIL KJØP AV NYTT HUS

Da åtte familier på Klipdriftstud gård i Robertson Wine Valley for tre-fire år siden mottok varsel om utkastelse fra boligene sine, henvendte de seg til Norsk Folkehjelps samarbeidspartner TCOE og fagorganisasjonen CSAAWUs Rural Legal Centre (RLC). Familien hadde arbeidet og bodd på gården i mellom 15 og 20 år, men da eieren bestemte seg for

å selge gården, sto familiene i fare for å miste hjemmene sine.

Arbeiderne nektet å flytte ut, og sluttet seg til gårdsarbeidernes fagforening CSAAWU, som senere representerte dem i konflikten med gårdeieren med støtte fra TCOE og menneskerettsorganisasjonen SERI. CSAAWU gjennomførte flere møter med bonden, og henviste til bestemmelser i lovverket om ulovlig utkastelse. SERI tok saken opp med myndighetene, men uten å komme fram til noen løsning.

SERI og CSAAWU måtte derfor finne andre alternativer. Etter tre års innsats klarte de å forhandle fram en avtale med gårdeierne, som ville unngå lange og kostbare rettsaker. Etter en rekke møter mellom juli og august 2023 gikk gård-eierne til slutt med på å kjøpe statssubsidierte hus til alle de åtte husstandene.

RETTFERDIGHET FOR DREPTE MEDLEMMER

Abahlali har siden stiftelsen kjempet for rettferdighet for medlemmer og aktivister som har blitt drept eller utsatt for trakassering. Det har skjedd 24 drap på 14 år. I 2022 sendte SERI et brev som krevde rettferdighet for drepte Abahlali-medlemmer – underskrevet av 140 organisasjoner (inkludert Norsk Folkehjelp) og enkeltpersoner fra hele verden – til den sørafrikanske menneskerettighetskommisjonen (SAHRC), president Ramaphosa og politisjefen. Etter en langvarig rettsak ble en ungdomsleder i ANC i 2023 dømt til 15 år i fengsel for drapet på en Abahlali-leder i mars 2022. Norsk

Folkehjelp engasjerte sivilsamfunnsorganisasjonen SALO for å legge til rette for en dialog mellom Abahlali og Justisdepartementet, mens SERI representerte Abahlali i retten.

SERI sørget også for kausjon for seks Abahlali-medlemmene som ble arrestert i 2022, etter ett år i varetekt. Løslatelsen av Abahlali-medlemmene, og at noen ble dømt for drapet på en Abahlali-leder i 2023, er en utvikling i riktig retning. Disse seirene har gitt Abahlali og medlemmene nye krefter til å fortsette å mobilisere og utfordre myndighetene, til tross for undertrykkelsen. Imidlertid har det ikke vært noen fortgang i etterforskningen av de andre drapene.

SØR-AFRIKA

Styreform: **Republikk**
Hovedstad: **Ingen konstitusjonelt fastsatt hovedstad. Pretoria (president/regjering), Cape Town (parlamentet) og Bloemfontein (rettslig)**
Flateinnhold: **1 219 090 km²**
(Norge: 323 802 km²)
Folketal: **60 millioner (2024)**
Religion: **Kristne (86 %), tradisjonelle afrikanske religioner (5,4 %), andre (8,6 %)**
Språk: **11 offisielle språk, de tre største er zulu, xhosa og afrikaans**
BNI pr. innbygger (2022): **6104 PPP\$**
(Norge 118 440 PPP\$)
Aldersstruktur: **Under 24 år: 45 %**
(Norge: 30 %)
Forventet levealder: **65 år (Norge: 82 år)**

Kilder: CIA World Factbook

MINEHUNDEN ATLAS PÅ JOBB I UKRAINA

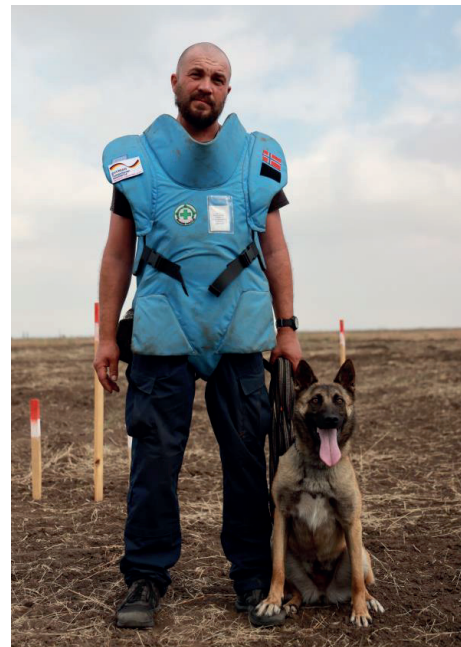
De siste månedene har Atlas og hennes fører Dmytro undersøkt minelagte områder i Mykolaiv-regionen sør i Ukraina. Gjennom sitt utrettelige arbeid har de allerede identifisert mange rester av eksplosiver som fortsatt er begravd i bakken.

Mye av arbeidet har foregått nær landsbyene Liubomyrivka, Maksymivka og Vavylove. Hundefører Dmytro forteller at Atlas er svært motivert og liker å søke etter miner i tidligere ukjente områder.

– Jeg ble ekstra stolt da Atlas fant en rekke anti-tankminer (TM-62) gjemt nær oss i en kraftig vegetasjon. Uten å se minene snuste hun seg fram, og ledet hele tiden oppmerksomheten min mot det stedet, sier han. – Nå om sommeren blir feltoperasjonene mer utfordrende. Tem-

peraturen stiger, og høyere luftfuktighet og økt vindhastighet har innvirkning på hundenes evne til å søke i bakken i lengre tid.

Men Atlas er i gode hender. Dmytro sørger for at hun får nok friskt vann i løpet av arbeidsdagen, og de tar de nødvendige pausene i skyggen for å kjøle seg ned og hvile. Etterpå fortsetter de å kartlegge minelagte områder, noe som gjør ukrainske landområder tryggere for hver ny dag.

Navn: **Atlas**
Rase: **Belgisk fårehund (malinois)**
Født: **25.07.2021**
Kjønn: **Hunn**
Arbeidssted: **Ukraina**

UKRAINA

Styreform: **Republikk**

Hovedstad: **Kyiv / Kiev**

Flateinnhold: **603 550 km²**

(Norge: **323 802 km²**)

Folketall: **36 744 634 (2023)**

Religion: **Ukrainsk-ortodokse, ukrainsk**

gresk katolske, romersk-katolske,

protestanter, muslimske, jøder (2013)

Språk: **Ukrainsk (offisiell) 67,5 %, Russisk**

29,6 %, andre 2,9 % (2001)

BNI pr. innbygger: **12 671 PPP\$**

(Norge **118 440 PPP\$**)

Forventet levealder: **73 år (Norge: 82 år)**

ENGASJER DEG

Du kan støtte samarbeidsprosjektet mellom Forbundet for Ledelse og Teknikk og Norsk Folkehjelp ved å starte din egen innsamling. Bruk Vipps 10145 eller bruk kontonummer 9001 08 76000. Merke gjerne med FLT.

FÅ INFORMASJON

For mer informasjon om samarbeidet, kontakt: Forbundet for Ledelse og Teknikk v/Nina Henriksen, tlf.: 906 82 226/
nina.henriksen@flt.no eller Norsk Folkehjelp v/Heidi Gulbrandsen Smerud, tlf.: 916 24 293/
heidis@npaid.org.

FØLG OSS

Facebook.com/folkehjelp
Instagram: @norskfolkehjelp
X: twitter.com/norskfolkehjelp
www.folkehjelp.no
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO
Tlf.: 22 03 77 00

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon. For 300 kroner året blir du medlem, og du velger selv om du vil engasjere deg i vårt arbeid.

Meld deg inn via QR-koden

